

2-án leégett a pesti nagy német színház, majd két év múlva: 1849 máj. 13-án az ideiglenes pesti német színház is a tűz martaléka lett. 1870 jan. 1-én leégett a szegedi új szinkör. Szegeden a tüzeset megismétlődött még 1885 ápr. 22-én és 1886 okt. 2-án. 1874-ben Versecen volt színházégés, 1877 okt. 10-én leégett a pápai színház. 1880 május 1-én és 1920 nov. havában leégett a temesvári színház. (Említsük fel a bécsi Ring-Theater tömérdek áldozatot követelt égését is: 1881 dec. 8.) 1883 febr. 18-án leégett az aradiak gyönyörű színháza, ahol újra 1924 márc. 5-én volt tüzeset. 1889 dec. 20-án leégett a budapesti gyapju-uccai német színház. Ujabb tüzesetek: 1903 szept. 27-én az ungvári szinkör porig leégett. 1908 nov. 8-án leégett a besztecebányai színház; 1911-ben két esetben is volt szinkör-égés: jun. 21-én Brassóban, jul. 30-án pedig Szombathelyen, ezt követte nemsokára a szabadkai színház leégése. 1912 ápr. 17. leégett a kaposvári szinkör. 1928 jan. 23-án leégett az újvidéki Dungverszki Színház.

Színház és művészet. Ez a címe manapság a napilapok színház-rovatának. Régebben e rovatnak „Játékszini krónika” és „Nemzeti játékszín” volt az elnevezése.

Színházi afférek. Amióta a féltékeny természetű vándorkomédiás, a híres Tabarin, a nézők szemeláttára nyílt színen leszúrta a feleségét, a színház körül egymást érik a túlfűtött színházi afférek. Van ezek között sok komikus is, de vannak vérezen komoly, emlékezetes élettragédiák is, amelyekről évtizedek után is megindultan, vagy fölháborodva vitatkozik Thália népe. — A külföldi színházi afférek közül itt nem szólva, a magyar színházakban és színházak körül lejátszódott színházi afférek közül, egyik legrégebb, a M. Kir. Operaház valamelyik intendánsának ballerina-ukája volt. Ebben az ukázban az intendáns úr kiadta a rendeletet, hogy a névszerint felsorolt balett-táncosnók menjenek el egyik legelőkelőbb budapesti kaszinóknak vacsorájára, amelyet — talán mondani is fölösleges — nem a kivezenyelt táncművésznők tiszteletére rendeztek a híres, neve-

zetes „liba-teremben”. Amikor pedig a balettkar egyik önérzetes szólótáncosnője kérte a grófi intendánst, hogy vele szemben, aki tisztességes fiatalasszony, tekintsen el a „meghívástól”, az intendáns, ez a chevalier sans peur et sans reproche, egy könnyed legyintéssel ezt mondta: „Ah... Il faut passer par là!” (Ezen át kell esni!) — Persze, ennek az ügynek a hullámai kicsaptak a Dalszínház előkelő falai közül és a sajtó, a fölháborodott közvéleményre támaszkodva, követelte a grófi intendáns távozását a királyi műintézet éléről. Negyvennyolc óra után már porba is hullott a meggondolatlan intendáns feje és távoznia kellett arról a díszes polcra, ahová különben sem a tudása és művészi képzettsége emelte. Hogy élete végéig a társadalom szinpadáról is letűnt és a legcsöndesebb visszavonultságban kellett vezetnie meggondolatlanságáért, az úgy ebben, mint minden hasonló afférben csak természetesnek mondható. — Egyik fölülmulhatatlan drámai művésznőnk nagy temperamentuma, nemcsak a kulisszák mögött, de a rivalda előtt is több színházi affért kapcsolt össze ünnepelt egyéniségével. Egyszer valami haragos heroina-szerepben megvert egy színésznővendéket, aki magasabb miniszteri tisztviselőcsaládból származott. Az eset hullámai itt is túlsaptak a Nemzeti Színház falain és napokig cikkeztek róla a lapok, mígnem valami kompromisszummal végetért ez a színházi affér. — Ugyanezen művésznő, valamely parádés szerepének furiosus alakítása közben meglátott egy urat a nézőtér első sorában, aki hátat fordítva a szinpadnak, nem figyelt a művésznő alakítására. Nosza, alig hullott le a szinpadi kárpit, az érzékeny tragika leküldötte a jegy árát az ő művészetét negligáló úrnak és névjegyére hevenyészett sorokban arra kérte, hogy távozzék a nézőtérrel, mert viselkedése zavarja művészi munkájában... Ezt el is lehetett hinni a temperamentumos, művészetimádó heroinának, aki egyszer, átmenetileg, azért vált meg a Nemzeti Színházról, mert az intendáns gróf (össze nem cserélendő az operaházi affér hőseivel), szivarozott a Művészasszony jelenlétében... A túltengő mű-